

*Ноћне песме***Пут**

Одасвуд мрак. Тама у слојевима.
Путујемо кроз Ноћ Велику
Бескрајну. Океан мртваца пролази
кроз нас. Наш сан је дуг.
Умор у костима слadak.
Тежак ко истина коју певамо.
Мисао тамна, змијолика
Путује кроз светлост
коју не памтимо. Ћутимо у
покретном осветљеном аутобусу.
Пут је сива дремљива змија
коју уједамо нашим ћутањем.
Глад је црна као океан око нас.
Жеђ нас пије над белим
Подземљем наше душе.

Тама

I

Вече је благо и мило. Полен
Мисли. Лагано пада. У нас. У
Наше тихе умове. Ноћ око
нас. Црна. Путна.
Звездана. Ветровите речи
лебде и ћуте. Улицом
цветају твоје мисли, које
нећемо изговорити.
Аутомобили пролазе кроз
Нас. Тела су нам тиха ко
анђели Ноћи. Блажено
Ћутимо. Још једну песму
Путујемо кроз ноћ. Изван
правила и закона. Лагани
ко звезде. Мртви. Ћутимо
Сву вечност. Ове таме.

I I

Полен читавог дана. Живота
Стао би у једну реч. Лепо је
мислити о смрти. Кад си
здрав као анђео. Рубан
као птице пред бескрајем.
Кад је ноћ млада ко бела
Кошуља. Чиста као женски
Дах. Размишљати и ћутати о
коначности живота. Без
страха. Бити мудар и благ
као полен ноћи. Волети
ваздух. Дисати као ноћ
Потпуно. Животно. И бити
срећан без икаквог
разлога. То је живот. Смрт
као цвет уобрази тихо. И
волети ветар. Спокојно. На
крају.

Драгослав Ђорђевић

Кроз звуке касног лета

Та сила је толико јака
Да те кроз хиљаду зидова видим

И чујем у ноћи мора
У коју са тихом тугом гледаш.

Лако је дотаћи сенку
Што те предалеку прати

И окусити мисао
Коју ми шаљеш кроз звуке касног лета.

Зашто је, онда,
Та сила ништавна и недовољна
Пред само једном танком линијом
Коју је повукло ћутање?

Тајна камена баченог у реку

Ма колико да смо далеко,
И ма колико да је ноћ неподношљиво тиха,

Знам да је тајна камена баченог у реку
У оном минути од стакла
Још увек у теби.

У таласе, у вирове,
У воде које се неће вратити,
Тоне слутња, неостварена жеља,

Али остаје осећај
Да нема тог додира и тела
Што могу заменити
Мисао о теби.

Река случајних душа

Недавно, када се сунце осмехнуло зениту,
Поставила је, погледом,
Питање на које се не одговара.

Онолики булевар се у трену претворио
У непроходни кланац
Реке случајних душа.

Сувише збуњен,
Није успео да потрчи
За лепетом њених изненадних крила.

Било је прелако заљубити се,
Али је улица у коју је скренула
Учинила да никад не сазна

Колико боли када недостаје.

Владаца Радојевић

**Благодарна химна
Пресветој Богородици
у славу и част Њене
чудотворне иконе „Тројеручице“,
игуманије хиландарске**

Царице Небеска, Дјево Богозвана,
унапред од свих родова изабрана,
Печате пророка о, дугочекана,
још Нојевом лађом, Чиста, предсказана,
Ти си Јаковљева Лествица сањана,
ковчегом Закона предживописана
и Ароновим жезлом прасликована,
као руно росом Христом покапана,
Врата кроз која Он прође, закључана,
помози нам Твојом иконом с три длана.

Кћери Адамова греху неодана,
небеским мислима добрим одгајана,
украсом врлине сваке ишарана,
ал' ипак од Божје милости сретана
и жеље за мужем дивно сачувана,
јер си бесемење удаје Дворана,
Књигу од човека смртног нечитана,
од Јосифа само праведног чувана,
Богу беше лепи мирис од тамјана,
Он нам даде Твоју икону с три длана.

Једина без бола жено порађана,
 при другом стварању прва обасјана,
 због смерности своје Богом погледана,
 па уљем Божанства тела помазана,
 иако као Стуб девичанства знана,
 Породом си својим гле, обрадована
 и једино Њиме сва украшавана,
 због Њега од православних прослављана,
 кроз Тебе је земља са Небом венчана,
 загрли нас Твојом иконом с три длана.

Невољнице ветром кратко разметана,
 жено више од свих људи остављана,
 кроз пресвету душу мачем пробадана
 гледајући Твога Сина распињана,
 од анђела више поста поштована,
 а блаженом од свих нараштаја звана
 и, вечном милошћу сад помилована,
 као царска Круна од нас си примана.
 Буди нам Веселје, Сила и Одбрана
 чудотворном Твојом иконом с три длана.

Мајко Божја, а и Мајко свих хришћана,
 Покровом си света Ти именована,
 као Пристаниште спасења имана,
 о, Бездане чуда, нама дарована,
 једина Потпоро тврда, поуздана,
 од свих као Море милости виђана,
 к нама сходиш брзо, знана и незнана,
 као зрак кроз блато, а неукаљана,
 сабери сва чеда Твоја расејана
 у венац за Твоју икону с три длана.

Свака Ти је људска поред срца рана
 само српска посред срца жигосана,
 ал' залуд је вера с нама убијана,
 од Крфа, Багдале до Газиместана,
 грађа душе беше то само стругана
 да у Цркву може бити узидана,

рана Твога Сина, због нас поругана,
кроз векове нашим је допуњавана.
Поврати нас живе с распућа Балкана
у храм, где је Твоја икона с три длана.

Заштитнице српског песништва прозвана,
што исцели руку песника Јована,
свака реч љубављу о, надахњивана,
која је у наше књиге посејана,
Ћириловим словом распетим писана,
благодаћу Божјом сва осољавана,
самом Твојом руком беше уживана
да светли људима свих меридијана,
не презри ни ову лепту сиротана
приложеноу Твојој икони с три длана.

Божанствена Свећо с неба укресана,
каким само мраком би окруживана,
чуј, обасјај нежно све без преседана
змију испод крша, вука самотана
и црва и мрава, у гори гаврана,
највише човека грехом окована,
и радошћу биће сва твар напајана.
Пирамидо творевине називана,
спаси нас, помилуј, Богорадована,
силом Твоје, Блага, иконе с три длана.

Крине пронађени усред трња врана
од Кога је земља сва умирисана,
ниједном помишљу ружном обајана,
Бога Реч, Тај Мир наш, да родиш призвана,
за ту службу самим храмом васпитана,
анђелским очима никад догледана,
некмоли мислима људским достизана,
сачувај и мене брижно са свих страна,
љубав к Сину Твоме разгори зарана,
благодаћу Твоје иконе с три длана.

О, радуј се, Светим Духом освештана,
Радости светова многопевана,

Дрво красног Плода Који нам је храна,
Свитку на ком је Реч Божја написана
што безлетно сија изнад свих басана,
прими овај муцај сина покајана,
плод тек послушања нечистих усана,
да и ја вечнујем, без другог стана,
у радости оног невечерњег дана.
Слава Ти због Твоје иконе с три длана.

Вукосав Илић

ИСТОРИЈА БУРЕ

ИСТОРИЈА ХОДНИКА

Тај ходник мења прошлост у будућност,
будућност у прошлост; живе у мртве,
и мртве у живе, у мојим мислима.
Ходам од купатила до кухиње
Мрачно је, без светла и прозора
зидови живе су границе,
померају се као бесконачне равни
клизе у нове просторе светлости
у којима ћемо се поново срести
када поново дођеш

ИСТОРИЈА СОБЕ

Соба о којој пишем не сме бити хотелска;
То је надасве посебна соба, са посебним
Теписима, зеленим попут младе траве
По којој смо се ваљали, а чаршави су
Снежни покривачи по којима правимо
„слике“ и остављамо отиске стопала

Соба, са тешким завесама – балдахинима
Које не смеју бити тамно црвене, као остале
Завесе у хотелским собама, већ беле као

Венчани вео у који смо се, љубећи, увијали
Као што Хамлет, увијен, прислушкиваше о
Злочину који је почињен над његовим оцем.

Злочин који ми починисмо, не постављајући
Питање „бити или не бити“ – остаће непознат
јавности, јер нико од дежурних медија није се
нашао на месту злочина. Тераса је опомињала
на стварност и свет који од споља постоји,
Упркос нашој љубави.

ИСТОРИЈА ЈЕЗЕРА

Утихнула је бура, смрвио ветар стабла
Почупана у страсти, али стрпљива је природа
Љубави. Утихнули су звуци дна, утихнула је
И трава, утихнуло је небо и звезде скитнице
На њему. Никада лепше очи нису ме гледале

Слушамо нарицање језера, окованог стеном,
Распорила нас је непобедива оштрица умора
Од свега што неизвесност носи и даљина спрема
А Језеро је спрало крв са рана. Ушивени, ходамо
Имитирајући сами себе од раније, ходамо споро

Сакривајући ране које се свакога часа могу
Раширити, језеро је далеко за нама. Претварамо
Се као да се ништа није десило. Док вучемо
Своја телеса са незараслим ранама, Језеро
спава, као да никада није сведочило о Бури.

НА ЛЕЂИМА ИЗМИШЉЕНИХ СЛОНОВА

(Ги де Мопасану)

Видим, твоје су очи исте као када сам те оставила
На језеру. Поглед ти је бистар и упрт у будућност
И твоје мисли су исте као када смо се растали
– да бисмо се (у љубави?) поново срели.

А ја сам снагу непроживљеног развејала причом
Сабила у конзерву могућег, херметички затворила
Здравом логиком. Мисли су моје искидане
Као рестлови, ни шал не могу да сашијем
А камоли шињел, срце ми је кроз машину
За мљевање меса изашло у облику танких црва

Развејала сам твоју љубав, који си носио
На леђима измишљених слонова, уместо да,
Као краљица, уживам у корпи украшеној
Драгуљима Махарациног блага.

Биљана Миловановић Живак

ЧИСТО ДА ЗНАШ

Тај сјајни месец
на мрачноме небу
што га гледаш
што те радује
што га волиш
мој је брат.
Као што гледаш њега
тако гледаш мене
као што се радујеш њему
радујеш се мени
као што волиш њега
тако волиш мене.
Ни не слутиш
да мој брат и ја
имамо ту тамну страну
због чега је са нама
све тако како јесте.

ДОЋИ КАД ХОЋЕШ

Дођи кад хоћеш.
Можеш и ноћу.
Ноћу скоро да не спавам
ослушкујем
сећам се
свађам се
сам са собом.
Јер крив сам.
Много сам крив.
Дођи кад хоћеш.
Можеш и дању.
Дању скоро ништа не радим
седим
сећам се
ћутим
сам са собом.
Јер крив сам
Много сам крив.
Кажем ти
Дођи кад хоћеш.
Ако можеш
да опростиш.

ИЗВИЊЕЊЕ

Ако те искрено волим
треба да те пустим.
Тако се каже.
Ако наша љубав
нема будућност
смисао
перспективу
треба да те пустим.
Треба да пустим
твоје очи
твоје лице
твоје тело
твој осмех

све то треба да пустим
некој другој
јер те искрено волим.
Извини драги.
Опрости.
Немој се љутити.
Изгледа да те не волим
искрено.

ДА СМО СЕ РАНИЈЕ СРЕЛИ

Да смо се раније срели
друкчије било би све.
Не бих умео да видим
ту тугу
у твојим очима
ту искру
у твојим мислима
ту магију
у твој осмеху.
Да смо се раније срели
био бих заузет послом
био бих преплављен небитним
био бих негде са неким.
Да смо се раније срели
друкчије било би све.
Не бих те ни приметιο.

ЈЕДНО ТЕ ИСТО

Чудна је та љубав.
Заволиш неку
хистеричну
себичну
биполарну
лудачу.
Направиш хаос
од свог живота.
Разбије те
у парампарчад.

Доведе те
до лудила.
А опет некако
она је твоја.
И све њено
некако је и твоје.
Рачунајући
и љубав
и лудило.
Нема ту помоћи.
Лудило.
Љубав.
Једно те исто.

Слободан Симић

ЋИРИЛОВИМ ТРАГОМ

Може ли се из времена
До тајног врела твоје енергије
Где жишка дрхтури у фокусу сенки
Кретним лелујем зидом келије
А течно црnilo папирусом лази
Пером док знакујеш славјанско гласје
И глагољична их збрајаш различна
За прво јеванђеље моравском кнезу
Уз друга црквена писмена

Може ли се умни библиотекару
Срам опсаде франачког свегласа
У племена небожачка славјанска
Задатошћу мисионарском
Заширити вера хришћанска
И уз то сва црквена писмена
Знаковати новим словаричним тиском
За одржај вере у славјанству и
Право на опстанак разликом

Из својих висина устврђујеш смерно
Славјанском си роду мимо свих забрана
Даривао спреман писменицу прву
И књиге црквене
Из монашког пера одлио бисерја
У пев звонара божјих кровишта
Иза свог времена Клименту и Науму
Отворио двери сада ћирилице
А у српском роду тајну свога врела
Поверио Вуку – оцу азбучице.

Емилија Живојиновић

ЗОВ С ОНОГ СВЕТА

Престоница из минулог доба,
Ко да чује Лазара из гроба.
Браћо моја к'о да били нисмо,
Ако своје не чувате писмо.

Веру своју, језик и јединство.
Светог Саву Божије очинство.
Као Свето Тројство – три Мораве,
Звон с Авале, Дунава и Саве.

Фрушку гору, манастире њене,
Цер крвави и букове Дрине.
Звечан, Бањску, Високе Дечане,
Грачаницу – Божију лепотицу.

Србинова престоница нова,
Добро чује Лазара док снови,
Његов завет држати се мора,
док и једног Срба има жива...

Чедо Ковачевић ЧеКов

ОД ЖЕЛЕЗНИЧКЕ СТАНИЦЕ УЗ БАЛКАНСКУ

БЕОГРАДЕ
ЈА САМ ЦЕЛО СЕЛО
КОЈЕ ПРОЛАЗИ КРОЗ ТЕБЕ
КРОЗ ЦЕНТАР ГРАДА
ЗА МНОМ ИДЕ
И ПАРАДА
БЕЗИМЕНИХ
И БЕЗВРЕМЕНИХ
ЈЕР СЕ ДОЛЕ ВРЕМЕ РАЧУНА
НА ГОДИШЊА ДОБА

КАД ЈЕДНО КОЛЕНО ПРОЂЕ
ДРУГО ИЗЛАЗИ
ИЗ ЊЕГОВОГ ГРОБА
ДА ЛЕПШЕ ПРОЦВЕТА
ГОРЕ
НА КРАЈУ СВЕТА
ОДМАХ ИЗНАД
ДУБОВА
ЈЕДНО ДРВО ЈЕ ОДСЕЧЕНО
ДРУГО ЈЕ ЗАСАЂЕНО
И ГЛЕДА ГА ОКО
ИЗ ТРЕЋЕГ КОЛЕНА
О БОЖЕ - ...
КАКО ЈЕ ВИСОКО
КОЛИКО ЛИ ИМА ВРЕМЕНА
ОД ЊЕГОВОГ СЕМЕНА ДО ЊЕГОВЕ ГЛАВЕ
КОЈА НАЈБОЉЕ ЗНА ДА СЕЈЕ
ПРЕТХОДНО
ВЕТАР ПРОВЕЈЕ
СНЕГ ЗАВЕЈЕ
УЛИЦА ЗАКОРАЧА
НОЋ
МРАКОМ СВЕ ПОКРИЈЕ
И КАД ЈУТРО
КАЖЕ ДОБРОЈУТРО
СВИ И ДАЉЕ ПРОЛАЗЕ
А СУНЦЕ ИДЕ ДА ТЕ ОГРЕЈЕ
И КУД А ЋЕШ ДАЉЕ ОД СУНЦА
И ШТА ЋЕШ ПОСЛЕ СУНЦА
КАКО ЈЕ ЛЕПО
ДОК СЕ ОНО ОЧЕКУЈЕ
КАД
(ЕЕЕЈ...)
НЕКО ТИ ДОВИКУЈЕ
ИСПАЛО ВАМ ЈЕ ДВАДЕСЕТ ДИНАРА
У РЕДУ
КАЖЕШ
ХВАЛА
ТО СУ МОЈИ
ДА МОЈИ СУ

ДАЛА ИХ ЈЕ СИРОТА СТАРА
МЕНИ
ЗА ТЕЛЕФОН
САМО НЕ ЗНАМ
КОЈИ БРОЈ
ДА ПОЗОВЕМ
МОЖДА ОВО ВРЕМЕ
СА ЖЕЛЕЗНИЧКЕ СТАНИЦЕ
УЗ БАЛКАНСКУ
НОСИ БРЕМЕ
БЕЗ БРОЈА
О...
НЕ БРИНИ СТАРИЦЕ МОЈА
ШТО ТИ НЕ ПИШЕМ
ИЗВИНИ
ШТО НЕ МОГУ ДА ТЕ ЛАЖЕМ
КАД ПРВИ ПУТ БУДЕМ ДОБРО
ПОСЛАЋУ НА ЈУГ
ДОПИСНИЦА МНОГО
ПИСАМА МНОГО
И НЕКОЛИКО ПАКЕТА
И БЕЗБРОЈ СВЕТЛЕЊИХ РАКЕТА
МОЈИМ РЕЧИМА
ДА ПОКАЖУ ПУТ
ПРАВО ДА ПАДНУ
НА ТВОЈ СКУТ

ДАНЕ СТОЈИЉКОВИЋ
(1938 – 2019)

ЧУЈЕШ ЛИ

Чујеш ли да небо плаче,
чујеш ли да киша говори,
видиш ли у мраку
лик који не долази,
видиш ли да не видиш.

Осећаш ли даљину коју си створио,
осећаш ли да корак нестаје,
знаш ли где си погрешно,
знаш ли куда си кренуо.

Мењаш ли празнину за покушаје,
мењаш ли будуће за сећање,
поклањаш ли речи за осмехе,
продајеш ли мир за ћутање.

Молиш ли дан да прећути ноћ,
молиш ли ноћ да прекине дозивање,
желиш ли да знаш како је,
желиш ли да умеш другачије.

Где си ти,
потражи се,
пронађи се,
време је.

ЗНАШ

И, разочараш се тако.
Површно надвладава битно
и у свом ритму,
непривлачном оку душе,
узима већину,
а ти,
прећутиш недостатке
док реалност оставља празнину.

И, разочараш се тако.
Али,
опет се даш,
не мало,
већ јако,
јер знаш да знаш,
искрено да се даш.

И, разочараш се тако.
По који пут знаш
да ништа бледо
не додирне душу,
нечије „мало”,
слово до слова,
ритам без ритма,
прича без смисла.

И, разочараш се јако.
Изнова све јаче,
и на крају пута
осетиш да боли,
паднеш,
устанеш,
кренеш,
тражиш мир,
грех је бити нечији хир.

Али, не разочараш се,
знаш,
када имаш веру,
веру у сутра,
веру у сан,
веру у жељу да желиш,
волиш и даш,
веру у дан,
искреност и драж,
твоје право,
твој сан.

И, не разочараш се јако,
јер не умеш да даш
део по део,
већ цело биће,
најбоље своје,
и не до сутра,
јер јутра су јутра.

Сам си себи најчвршћи стуб,
самом себи почетак и крај,
од себе самог узимаш,
да себи самом најлепше даш.
Јер, знаш.

ТИШИНА

Кад затворим очи,
сањам да си ту,
да ме милујеш по коси,
шапућеш у сну.

Кад отворим очи,
знам да ниси ту,
тад замислим твој лик,
осмехом је ту.

Мислим ли на нас,
осетим да боли,
што физички често
раздваја нас нешто,
и чујем ти глас,
подсетим се нас,
те тишине дивне,
и...

Поклони ми боје,
не мораш ни цвет,
ал' изгради кулу,
прозоре у свет.

Замолићу време
да ме пре доведе,
да загрим неког,
да загрим нас,
јер ове дистанце
не стварају странце,
и мени се чува
тишина за нас.

ОПРАШТАМ

Под облаком овим
отежано дише
шумова и ритма
изгубљени глас,
над новим се даном
сећање брише
да једном
ниси хтео нас.

Једино важно,
кад дан се гаси,
да мирне главе
дочекам сан,
и то право,
рођењем дато,
чувам за себе,
не поклањам.

Говорим себи,
словима јасним,
речима гласним,
одржи реч,
нек време празно,
и болно разно,
остане иза,
опроштам све.

СЕЋАЊЕ

Желиш срећу,
хвала ти,
задржи је,
моја савест мирна је,
према теби била сам,
и остала човек.

Тражиш речи,
не мораш,
речи су сад сувишне,
поступци твоји говоре
оно што речи
не могу да објасне.

Кажеш крај,
у реду је,
само немој да тражиш ме,
након такве одлуке,
растајемо се
за времена сва.

Тражиш увреде,
немам их,
јер где срце поклоним,
преко тога не газим,
али се окренем,
и без речи одем,
са собом понесем
сећање на „ми”.

Хајде сада сачувај
то сећање исто,
схватићеш касније
да ни време топлије
неће да надокнади
ту празнину проклету.

И то стање немира
за себе да сачуваш,
можда понос најдражи
успе да надокнади
празно срце твоје,
јер ниси био човек.

Ања Милошевић

ПОТРТЕТ ПЕСНИКА
Оливера Цветић

ПЕСМО МОЈА

Песмо моја, како да се вратим
из света амбиса и таме?
Ти једина светлуцаш у мраку,
снохватом са мном уз раме.
Суноврат ока за руку ме води,
измичу стопе, беспућем гоне,
песмо, душу ми ослободи,
да ослабљена не потоне.

ЗЛОСЛУТ

Злослут ума умор дана,
све у мени, све се ниже,
загорчава семе срама,
болна љутња дах сустиже.
Речју хтедох, ал' не може,
руком својом да испишем
све злослуту што се множе,
саму себе да избришем.
Сад не чујем шапат ума,
не осећам мирис таме,
чујем одјек вечне ране,
само вапај себе саме.

ЗНАМЕН*Граду Крушевцу*

Лепи граде престоницо,
 српског рода узданицо,
 у теби је кула древна,
 Лазарица хвалоспевна.
 Имаш свога Светог цара
 и Милицу пуну дара,
 српско семе што сачува
 да га време не одува,
 вековима Бога моли,
 да нас чува, да нас воли,
 и подсећа заборавни
 српски народ православни.
 Љубостињу, темељ-камен,
 нашем српству живи знамен,
 Јефимију и похвалу
 Светом кнезу цар Лазару.

БУЂЕЊЕ*Прадеди Павлу солунцу*

Какав би био рај без светлости,
 а каква душа без вечности,
 ил` човек без очишћења греха
 и огњиште без дечијег смеха,
 да колевка не зањише сина,
 да осека нема, ни плима?
 Какве би биле очи без зеница
 и јутра рана без песме сеница,
 да нетрулежне нису кости,
 а сваки тренут без радости?
 Као без верника богомоља
 и као пуста небеска поља,
 као нада Васкрсењу нуђена
 и као смрт-смрт без буђења.

ОПРОЉЕЋЕНЕ ГОРЧИНЕ

Одавно је записано да поезија није ту да даје одговоре, већ да указује на тајну, а тајна скрита и загајена, зааприлила се и укоријенила и збиљом и снохватима између овог укориченог сновиља.

Затрепери знаковље од душозборја, замисли се дневље од умља и заумља док исијавају по-руке, стозраке и сторуке, наше сјајке са папира поетесе Оливере Цветић.

Омолитвену и окриљену, очемерену, али и освиљену, својатају је бјелине у којима се назире траговља. Присвајају је хартије које имају шта да кажу.

Стихови – снохвати Оливере Цветић отисци су срца, сазвучја „сложене једноставности“, окошућени бијег у вјечитој хајци. Ауторка износи из своје љуштуре и немире и страхове, стријепње, своја љувена трагања и драгања, нудећи нам на длану своје особено сопство, безрезервно пуштајући да је пјесме одају. У свом свлаку од облака, иако окована, проживљено и без стега олистава њено ослобађање, заискрено само њеним небесима.

Ољини печати су путокази, опрољећене горчине, сновиди усамљеног валовља које би ватром да гаси набујалу жеђ. У тој жеђи оживљавају урамљене тишине, најављују се клијања и буђења, дозријева словље у сијеву и пјеву...

*Њен лет ка звијездама
Корак је до бездана
Молитва за нови дан
Зрачак јој је сновидан
Драги јој је капља вина
И брод је и олупина
Све покрило рушно љето
Она чува што је свето.*

Велимир Ралевић

СНОХВАТАЊЕ ОЉЕ ЦВЕТИЋ

(извод из рецензије)

Нови рукопис Оље Цветић „Снохват“ представља њежно лирско путовање кроз сјећање. У том сјећању су смјештени мотиви и теме које пјесникиња Цветић смјешта у четири пјесничка „годишња доба“: Тишина, Буђење, Још траје, Руку ти пружам. Ове пјесничке цјелине су рамови стихова у којима пјесничке метафоре враћају вјеру у поезију. Без те вјере нема ни поезије ни читалаца. Пјесникиња Цветић то добро зна, зато читаоцу нуди стих као трајање и лијек. У поезији је све и прошлост и оно што ће доћи. Снохватање Оље Цветић је успио пјеснички задатак и доказ да *Буђење из Тишине Још траје док Руку ти пружам*. У тој пруженој пјесничкој руци, на њеном длану, станује ухваћени сан. На читаоцима је да те снове толкују и казују другима. Зато и Ољина порука: „Удахни песму, // пробуди цвет, // сибином жеља // заплени свет“. Заплена поезије је и заплена свијета. У тој заплени је богатство – дрхтај који буди или нас држи буднима. А тада се најљепше сања. И сан и јава су Ољине пјесничке теме, а „Мостови снова“ нијесу само љубавна ћуприја која је спојила двије обале. Они су стиховљем обгрлили љубавне топониме који су поглед над ријеком сјећања и трајања. Свака пјесма, свака строфа, сваки стих Оље Цветић натопљен је љубављу. Из њих и капљу и цуре и точе љубавне поруке: „Мора да постојиш негде // у вртлогу звезданог свода“.

„Снохват“ Оље Цветић је више од пјесничког албума ЛЈУБАВИ!

Драшко Дошљак

МУЗИКОМ КРОЗ ПЛАВИ СВЕТ СНОХВАТА

Једном приликом, у разговору са поетесом Оливером Цветић, водила се дискусија шта заправо значи реч „снохват“. Било је различитих одговора на то питање, али се није могло прецизно одредити значење. Оно што је сигурно, то је да овакве речи проширују границе нашег језика који је једини духовни језик. То кажем зато што свако слово нашег писма има своје значење у духовном систему српског народа, а такође и свака реч. Вероватно би у енглеском језику снохват била нека мрежа за хватање снова, али у србском то није ни издалека, већ нешто много дубље, неухватљивије, нешто

што се мора осетити и не може рационално објаснити, исто као што се Свети Дух, па и сам Бог, не могу научним формулама доказати и описати. Том суровом, усуђујем се рећи, бескорисном и штеточинском рационализму, који само тражи доказе, србски језик измиче и остаје једини језик за разговор са Богом.

Као што наслов књиге уводи у неки други свет, тако сваки стих кроз њега води. Стихове наше поетесе треба читати између редова, гледати кроз њих, тада ће се приказати плава боја којом је сваки заогрнут. Прво поглавље карактерише тамноплава која симболизује тмину, али и свештенство. Како се нижу поглавља, та плава постаје све светлија док не достигне небоплаву нијансу која представља само небо, асоцира на рајску вечност и симбол је Светог Духа. Тако нас Оливера на један суптилан начин упућује како да се духовно уздигнемо и достигнемо рајску вечност и спознају Светог Духа и самог Бога. Шта би требало музичар, нашавши се пред оваквим поетским изразом да уради, него да покуша да прикаже ту плаву боју, али и друге боје присутне у појединим деловима поетског тока. То сам и урадио. Музички појачао оно што је иза стихова, сада је та плава постала чујна, те је достигнуто јединство музике и поезије у којем једно друго подржава.

Задовољство је, али и одговорност компоновати Оливерине песме због горе описаног духовног набоја који оне садрже, те се као резултат добија квалитетно штиво за музичку интерпретацију. Већина песама из „Снохвата“ је компонована, а неке су добијале и награде на међународним музичким фестивалима.

Миљивоје Илић

ЖИВОТОПИС

Оливера Цветић је рођена 15.11.1963. године у Крагујевцу, у свештеничкој породици. По занимању је васпитач и највећи део својих активности посветила је стваралаштву за децу.

Године 2001. објавила је књигу поезије за децу „Загонетна сневалица“ (*Гинко* – Београд); 2005. године збирку композиција за децу „Распеванка“ (*Прид*– Трстеник); 2009. године књигу песама „Да Свето не изгубим“ (*Легенда* – Чачак); 2010. године збирку композиција „Музичка дуга“ (*Музички центар Панчево* – Панчево); 2012. године збирку поезије за децу „Љуљашка снова“ (*Легенда* – Чачак); 2015. године збирку поезије за децу „Хула-хоп“ (*Плањак* – Тешањ, БиХ); 2016. године – коаутор у збирци композиција на текстове Велимира Ралевића „Звоњава“ (*Пегаз* – Бијело Поље,

Црна Гора) и „Маштаоница“ (*Легенда – Чачак*); 2017. године – коаутор у збирци композиција на текстове Љиљане Андрић „Акорди стихова“ (Љубо-стиња – Трстеник); 2019. године – коаутор у збирци композиција на текстове Слободана Дошљака „Сневање и певање“ (Подгорица, Црна Гора). 62

Песме су јој објављиване у више антологија песама за децу у Србији, Црној Гори и Македонији.

Бави се и писањем музике за децу, која се изводи на многим фести-валима: *Распевано пролеће Србије, Љубав наша је планета* (Ужице), *Та се песма љубав зове* (Кикинда), *Златна рибица* (Бугарска), *Тралала и Си до* (Македонија), *Златна пахуља и Мале скале* (Црна Гора), *Пчелице, Док тече Лаиша, Шта се пјесмом сања и Палчићи* (БиХ).

Објављује у часописима „Јефимија“, „Светосавско звонце“, „Путеви културе“, „Рашка“ и „Крцко“.

Издала је два компакт диска својих композиција за децу: „Волим што сам дете“ (*Лири – Ужице 2012.*) и „Моје срце“ (*Лири – Ужице 2016.*). Добитник је великог броја награда за текстове и композиције за децу.

Члан је Удружења књижевника Србије и Удружења љубитеља дечјег стваралаштва „Лири“.

Уметнички је руководилац дечијег хора „Цветићи“ из Трстеника.

Боемска

Није живот чаша вина
 Пролазе брзо младости дани,
 најлепше доба лудог срца глас,
 пролази живот к`о дивља река,
 добро да корени помисле на нас.

Песма и вино варљива нада
 и срце неког заљубљеног плам,
 све су то снови, све је то варка,
 док трепнеш оком остао си сам.

Није живот чаша вина,
 коју пијеш док се забављаш,
 живот је радост и туга и горчина,
 тад си остављен и друге остављаш.

Није живот чаша вина,
коју пијеш кад ти наздраве,
живот је песма с` небеских висина,
по њој те памте ил` забораве.

Живот је песма, ал` без рефрена,
у њему ништа се не понавља,
све што не узмеш истога трена
то ти се никад не заборавља.

Градмир Карајовић

МОЛИТВА

Молитву моју нико чути неће,
хоће добри Бог и још, можда, Она.
Ја шапућем је уз пламен од свеће,
тамјана мирис и музику звона:

Оче небески, створитељу света,
од праха земље што сазд'о си мене
да живот кушам, за свог кратког века,
и искушење да доживим жене,

Спасење своје сад не тражим душе,
живот у рају више ни не желим,
већ испуњење страсти што ме гуше –
виолина да сам у рукама њеним,

Па да у сенци тога лепог лица
коначно спознам чак и себе сâма.
Дај, Боже, да сам инструмент од жица
макар ме потом прогутала тама.

Сањарим топли како дах јој дишем
док вешти прсти нежно милују врат,
уз образ меки заносно се њишем
славећи струном сваки, поносно, хват!

Кроз мене њена осећања струје
и одраз јарко душе чисте сија.
То се музика анђеоска чује,
а песма наша сваком бићу прија...

За то искуство, ево, живот дајем!
Тол'ко је желим, па нека сам проклет!
Понуду чедну још данас јој шаљем
да звуком живим ми окупамо свет.

Подај, Господе, да доспем јој у руке,
макар ме оне бациле у пламен.
Ја и сад горим, такве су ми муке...
И прости, Оче, рабу својем. Амин.

Миливоје Вељић

МАЛИ СЈАЈ НА ОТПУСНОЈ ЛИСТИ БР. 8718.

Зорици и Драгану Мандарићу

Промена времена
истог је порекла
као она у вашем организму
каже доктор Нежић
после операције мог срца

И ако га надживите
урадили сте нешто
што ће вам сјајити као свитац
а није од овога света

Кад вам медицина
ту не може ништа
пустите да се бар тај инсект
до миле воље по вама нашета

Болница на Дедињу, 2015.

ПЕСМА О СРЦУ

Милијани Балевић

Шта је све могло да сачека
пре задњег импулса моје срце
нисам ни слутио:

да један мрав
преда мном пређе улицу,

да прође трећи светски рат,

да сачека да се роди
моја унука.

И моја смрт је могла да сачека
ок не обавим
још неки важан посао.

И кад је смрт видела
колко је срца било у мом срцу
колико истинског срца
за тај важан посао
рекла је:
у реду
сачекаћу!

29.12.2014.
(На дан операције)

Љубиша Ђидић